

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY OCHOTNICA DOLNA NA LATA 2017 – 2023

Ochotnica Dolna, 16.05.2017 | 19.05.2017

REWITALIZACJA

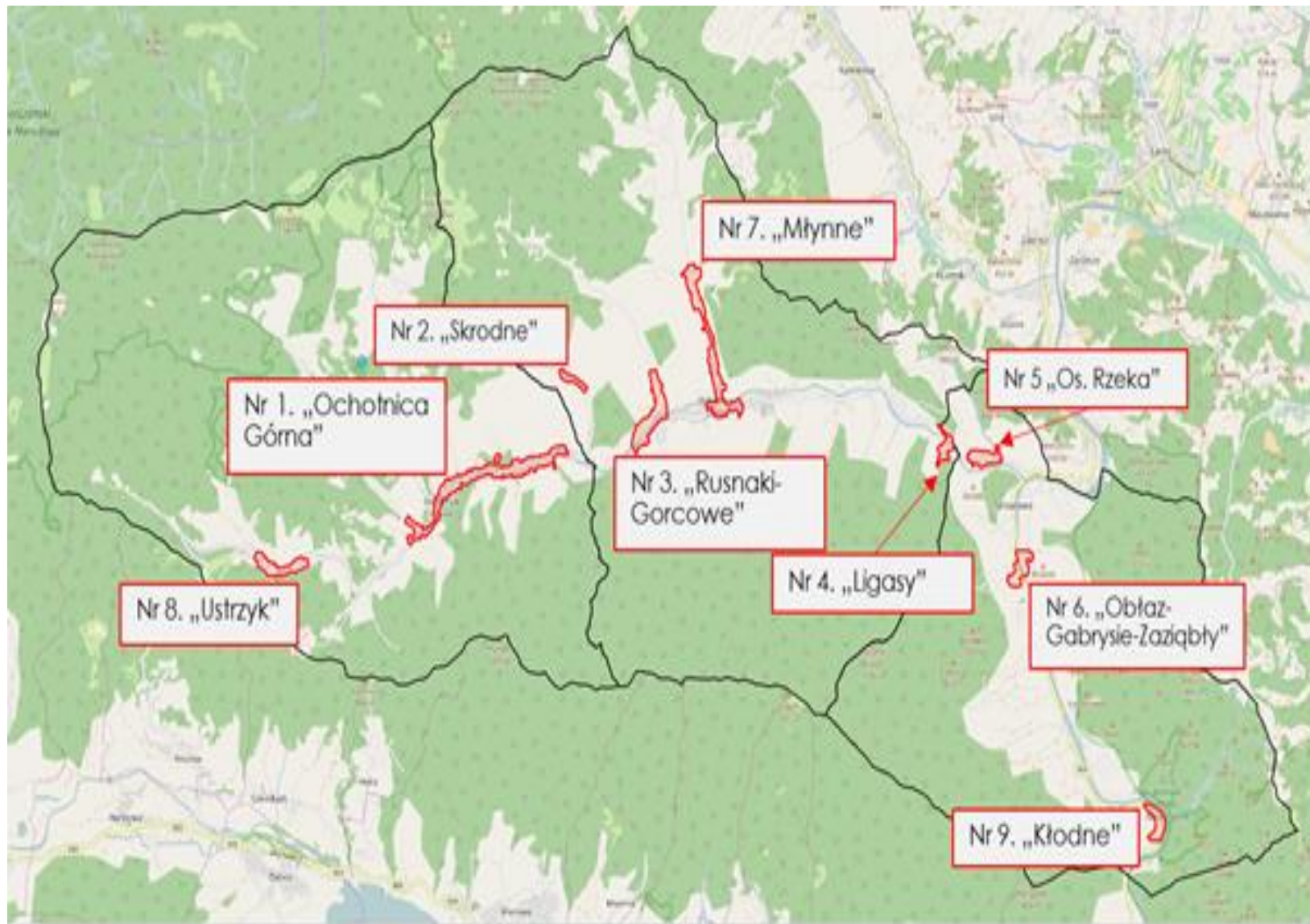
To proces **wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych**, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez **zintegrowane działania** na rzecz **lokalnej społeczności**, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, **prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji** na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

(Ustawa o rewitalizacji, art.2.1)

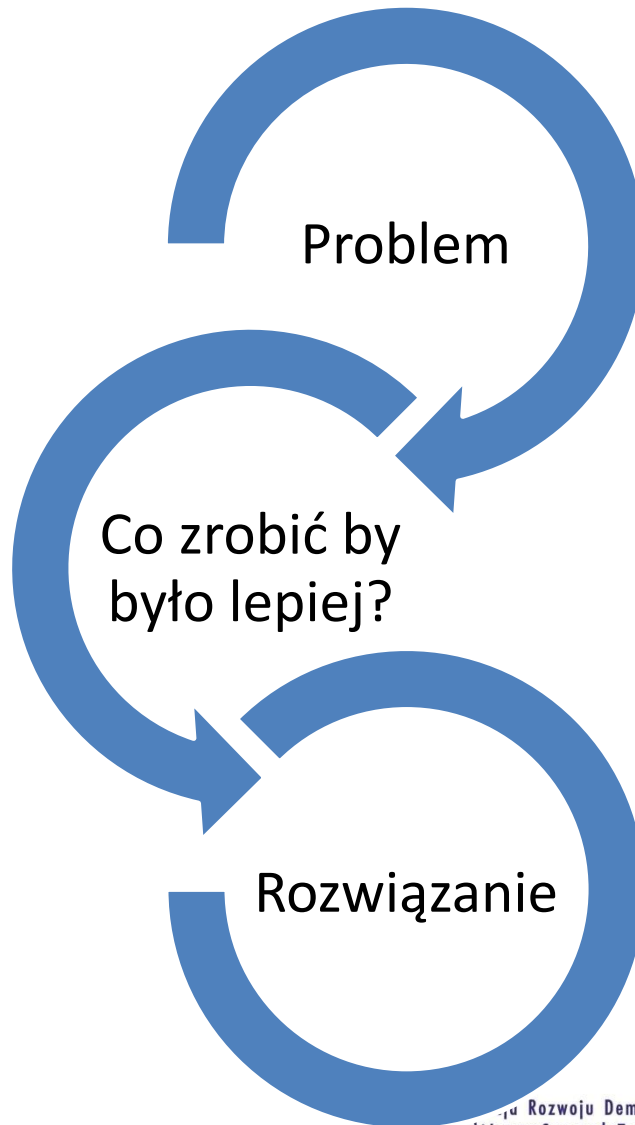
Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów:

społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

PODOBSZARY REWITALIZACJI W GMINIE OCHOTNICA DOLNA

PODOBSZAR	Powierzchnia (ha)	Liczba ludności
Podobszar rewitalizacji nr 1 „Ochotnica Górna”	54,0	960
Podobszar rewitalizacji nr 2 „Skroдне”	4,8	89
Podobszar rewitalizacji nr 3 „Rusnaki-Gorcowe”	26,8	216
Podobszar rewitalizacji nr 4 „Ligasy”	7,7	101
Podobszar rewitalizacji nr 5 „Os. Rzeka”	11,2	162
Podobszar rewitalizacji nr 6 „Obłaz-Gabrysie-Zaziąbły”	12,8	100
Podobszar rewitalizacji nr 7 „Młynne”	38,8	449
Podobszar rewitalizacji nr 8 „Ustrzyk”	15,6	143
Podobszar rewitalizacji nr 9 „Kłodne”	10,3	254
RAZEM:	182,1	2 474

Logika prac nad GPR

Wnioski z prac nad GPR

Prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy OCHOTNICA DOLNA miały doprowadzić do tego, aby zidentyfikowane poprzez liczne źródła (analizy dynamiczne, porównawcze, przestrzenne, badania społeczne, kilkietapowe konsultacje społeczne) problemy zostały przełożone na działania służące bezpośrednim, bądź pośrednim rozwiązaniom. Z uwagi na kilkuletni okres wdrażania GPR działania te winny być zawarte w układzie strategicznym i odpowiadać logice interwencji. Zatem została sformułowana wizja, cele szczegółowe, kierunki działań i odpowiadające im przedsięwzięcia i - w efekcie - wskazanie rezultatów i produktów oraz mierników sukcesu.

W efekcie prowadzonych prac, w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy obszaru rewitalizacji zdefiniowano **cel główny i cele szczegółowe**.

OBSZAR I: PROBLEMY SPOŁECZNE

- 1.1** Bezrobocie, szczególnie dotykające:
- osoby młode w wieku 18-34 (łącznie stanowią ponad 60% bezrobotnych),
  - osoby w wieku 45-54 oraz 55+ (wzrost ich liczby o odpowiednio i 12,5% i 38,1% w stosunku do roku 2010),
  - osoby z wykształceniem wyższym (ich liczba wzrosła o ponad 100%), ale także zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej,
  - długotrwale bezrobotnych (ponad 43% ogółu bezrobotnych).
- 1.2** **Odptyw młodych z terenu gminy – istotnego kapitału społecznego**
- 1.3** **Stosunkowo duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej**
(9,8% wszystkich mieszkańców w 2015 roku: Małopolska 6,1%, Powiat nowotarski 5,8%) z powodu:
- ubóstwa (90%)
  - bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (49%)
  - niepełnosprawności (33%)
  - bezrobocia (24%)
  - alkoholizmu i przemocy (wzrost odpowiednio o 317 i 167% w stosunku do roku bazowego – 2010).
- 1.5** **Niskie średnie wyniki uczniów z terenu gminy** (wyniki egzaminu po szkole podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej)
- 1.6** **Słabnące więzi wewnątrz społeczności lokalnej i integracja mieszkańców; w tym w konsekwencji słabej dostępności miejsc swobodnej integracji różnych grup wiekowych**
- 1.8** **Niski poziom zintegrowania społeczności romskiej ze społecznością gminy** (osiedle romskie na obszarze rewitalizacji – miejscowość Ochotnica Górna – Osiedle Gronie)

OBSZAR II: GOSPODARKA I ŚRODOWISKO JAKO ISTOTNY ASPEKT ROZWOJOWY TURYSTYKI I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

2.1 Niewykorzystany potencjał dla rozwoju turystyki

2.2. Zanieczyszczenie powietrza

OBSZAR III: PROBLEMY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE I TECHNICZNE

3.1 **Niska dostępność i jakość transportu zbiorowego oraz brak ścieżek rowerowych w dolinach**

3.2 Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym

3.3 Niska dostępność usług publicznych

CEL GŁÓWNY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY OCHOTNICA DOLNA:

Wzmocnienie procesów integracji i włączenia społecznego mieszkańców w oparciu o zweryfikowaną i zaktualizowaną ofertę i miejsca spotkań oraz aktywizacji, w odniesieniu do lokalnego dziedzictwa, stanowiącego kontekst działań rozwojowych lokalnej gospodarki, w tym usług przemysłu czasu wolnego i nowych, atrakcyjnych miejsc pracy. Wsparcie rozwoju kapitału społecznego, w tym osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji oraz poprawa szans edukacyjnych uczniów, stanowią istotne wyzwanie dla społeczności lokalnej, oraz poprawy jakości życia, w tym w zakresie dostępu do usług publicznych i bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz środowiska naturalnego.

CEL 1: WYSOKI KAPITAŁ SPOŁECZNY ORAZ OTWARTA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Wzmocnienie integracji i tożsamości społeczności lokalnej oraz włączenia społecznego poprzez stworzenie miejsc realizacji usług opiekuńczych, wzmocnienie systemu wsparcia dla osób go potrzebujących oraz rozwój i poprawa jakości oferty wiejskich ośrodków kultury jako kluczowych miejsc integracji i aktywizacji społecznej.

CEL 2: GOSPODARKA WYKORZYSTUJĄCA LOKALNE ZASOBY I RYNEK PRACY

Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, w tym wykorzystanie zasobów i potencjałów Gminy dla rozwoju oferty turystycznej oraz podnoszenie jakości życia, poprzez działania na rzecz poprawy sytuacji mieszkańców na rynku, ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych.

CEL 3: ŚRODOWISKO I PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej poprzez podniesienie standardów infrastruktury drogowej i rozwój systemów komunikacji na terenie Gminy oraz działania na rzecz zrównoważonego rozwoju

CEL 1: WYSOKI KAPITAŁ SPOŁECZNY ORAZ OTWARTA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Wzmocnienie integracji i tożsamości społeczności lokalnej oraz włączenia społecznego poprzez stworzenie miejsc realizacji usług opiekuńczych, wzmocnienie systemu wsparcia dla osób go potrzebujących oraz rozwój i poprawa jakości oferty wiejskich ośrodków kultury jako kluczowych miejsc integracji i aktywizacji społecznej

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 1. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych dla małych dzieci i seniorów.**
- 2. Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji.**
- 3. Poprawa jakości oferty edukacyjnej i zajęć pozaszkolnych.**
- 4. Poprawa dostępu mieszkańców do miejsc i oferty integrującej oraz aktywizującej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.**
- 5. Podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności romskiej i góralskiej Gminy Ochotnica Dolna.**

CEL 2: GOSPODARKA WYKORZYSTUJĄCA LOKALNE ZASOBY I RYNEK PRACY

Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, w tym wykorzystanie zasobów i potencjałów Gminy dla rozwoju oferty turystycznej oraz podnoszenie jakości życia, poprzez działania na rzecz poprawy sytuacji mieszkańców na rynku, ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Wspieranie osób z trudnością odnajdujących się na rynku pracy
2. Stwarzanie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem młodych
3. Poprawa warunków dla rozwoju turystyki poprzez wypracowanie i promocję oferty opartej o endogeniczne zasoby

CEL 3: ŚRODOWISKO I PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej poprzez podniesienie standardów infrastruktury drogowej i rozwój systemów komunikacji na terenie Gminy oraz działania na rzecz zrównoważonego rozwoju

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Skoordynowanie i wzmocnienie systemu komunikacji na terenie gminy oraz na zewnątrz
2. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego pieszych i rowerzystów
3. Wytyczenie ścieżek pieszo-rowerowych
4. Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego i poprawy jakości powietrza, w tym edukacja ekologiczna.

Jaki jest GPR?

1. WPROWADZENIE

- 1.1. Rewitalizacja – jak ją rozumieć?**
  - 1.1.1 Ustanowienie obszaru rewitalizacji – ramy prawne**
  - 1.1.2 Czym jest rewitalizacja i jej rola w rozwoju gminy**
- 1.2 Jak pracowaliśmy nad Gminnym Programem Rewitalizacji?**
- 1.3 Kluczowe wnioski z prac nad GPR**

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY OCHOTNICA DOLNA

3. METODOLOGIA PRAC NAD GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

- 3.1 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji**
  - 3.1.1 Część statystyczna i analizy przestrzenne**
  - 3.1.2 Badania społeczne**
  - 3.1.3 Dane pozyskane w procesie partycypacji**
- 3.2 Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji**
  - 3.2.1 Badania społeczne**
  - 3.2.2 Dane pozyskane w procesie partycypacji**

4. OBSZAR REWITALIZACJI GMINY OCHOTNICA DOLNA

- 4.1 Jak doszliśmy do ustalenia obszaru rewitalizacji – kluczowe przesłanki dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji**
- 4.2 Podstawowe informacje o obszarze rewitalizacji – zasięg przestrzenny**

5. DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

- 5.1 Kluczowe wnioski z przeprowadzonych analiz w układzie problemów i potencjałów**
  - 5.1.1 Problemy i potencjały dla całego obszaru rewitalizacji Gminy**
  - 5.1.2 Problemy i potencjały właściwe dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji w Gminie Ochotnica Dolna**
- 5.2 Kluczowe wyzwania dla obszaru rewitalizacji**

6. WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

7. CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCE ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK, ZDIAGNOZOWANYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI

8. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

- 8.1**   **Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji według struktury celów**
- 8.2**   **Charakterystyka przedsięwzięć podstawowych**

9. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

10. JAKI JEST PLAN DZIAŁAŃ W GPR - KOMPLEMENTARNOŚĆ I ZINTEGROWANIE KIERUNKÓW DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

- 10.1**   **Rozłożenie przestrzenne realizacji przedsięwzięć podstawowych – kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych**
- 10.2**   **Komplementarność problemowa**
- 10.3**   **Komplementarność przestrzenna**
- 10.4**   **Komplementarność międzyokresowa**

11. SYSTEM ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

- 11.1 Opis struktury zarządzania realizacją GPR**
- 11.2 Zakres zadań i odpowiedzialności**
- 11.3 Koszty zarządzania GPR**

12. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

13. SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I AKTUALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

- 13.1 Co to jest monitoring i czemu służy?**
- 13.2 System monitorowania GPR**
- 13.3 Instytucje/osoby odpowiedzialne za prowadzenie monitoringu GPR**
- 13.4 Realizacja monitoringu GPR**
- 13.5 Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji**
- 13.6 Ocena (ewaluacja) programu**

14. PARTNERSTWO I PARTYCYPACJA NA RZECZ PLANOWANIA I REALIZACJI ZAŁOŻEŃ GPR

- 14.1. Partnerstwo i partycypacja w procesie prac nad GPR**
- 14.2. Partnerstwo i partycypacja we wdrażaniu i ocenie GPR**

15. OPIS POWIĄZAŃ GPR Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I GMINY ORAZ KONIECZNE ZMIANY PRAWNE

- 15.1 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy**
  - 15.1.1. Strategia Rozwoju**
  - 15.1.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych**
  - 15.1.3. Strategia Rozwoju Powiatu**
- 15.2 Analiza zgodności zamierzeń projektowych z Planami Zagospodarowania Przestrzennego / Studium Uwarunkowań**
- 15.3 Określenie niezbędnych zmian w uchwałach i planach przestrzennych**

16. SPIS RYSUNKÓW I TABEL

17. ZAŁĄCZNIKI do GPR

Jakie mamy projekty?

REALIZACJA – MONITORING – WDRAŻANIE

Kluczowe zadanie dla społeczności lokalnej

KTO WDROŻY GPR?

Gminny Program Rewitalizacji wdrażany będzie w latach 2016 - 2023 w różnych miejscach, na obszarze całej Gminy Ochotnica Dolna. Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji, stanowią wyzwanie dla całej gminy - władz samorządowych, jednostek gminnych, partnerów prywatnych i społecznych (organizacje pozarządowe) oraz mieszkańców. Wszystkich wymienionych można nazwać interesariuszami procesu wdrażania GPR.

Instytucjonalnie za proces monitoringu, ale też wdrażania, oceny i aktualizacji GPR odpowiedzialni są:

- Rada Gminy,
- Wójt Gminy,
- Komitet Rewitalizacji,
- Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji – zostanie powołany w Gminie po zatwierdzeniu GPR,
- Koordynator Rewitalizacji – zostanie powołany w Gminie po zatwierdzeniu GPR,
- Jednostki gminne, będące realizatorami niektórych przedsięwzięć,
- Inni wykonawcy i partnerzy (biznesowi, społeczni) będący realizatorami projektów

DZIĘKUJĘ ZA WSPÓŁPRACĘ

Lidia Klimas – FRDL MISTiA

Dokument przygotował zespół:

**dr inż. arch. Tadeusz Kmieć – ekspert ds. urbanistyki i planowania
przestrzennego**

Lidia Klimas - koordynacja merytoryczna

Błażej Kmieć - ekspert ds. analiz przestrzennych

Maria Piątkowska - specjalista ds. analiz i partycypacji

Bożena Pietras-Goc – ekspert, konsultacje merytoryczne